

LTSR ALPINIZMO FEDERACIJA

ALPINISTINĖS EKSPEDICIJOS

1960 m. LITUANIAI ĮTIKINIAI, kad alpinistinė ekspedicija į TIAN-ŠANĘ, skirta LTSR DVIDEŠIMTMEČIO GARBEI, yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai.

1960 m. ALPINISTINĖ EKSPEDICIJA

I TIAN-ŠANĘ, SKIRTA

LTSR DVIDEŠIMTMEČIO GARBEI.

Alpinistinė ekspedicija į TIAN-ŠANĘ yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai. Ekspedicija yra skirta LTSR DVIDEŠIMTMEČIO GARBEI, kurioje yra nurodymas, kad LTSR yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai.

Alpinistinė ekspedicija į TIAN-ŠANĘ yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai. Ekspedicija yra skirta LTSR DVIDEŠIMTMEČIO GARBEI, kurioje yra nurodymas, kad LTSR yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai.

Alpinistinė ekspedicija į TIAN-ŠANĘ yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai. Ekspedicija yra skirta LTSR DVIDEŠIMTMEČIO GARBEI, kurioje yra nurodymas, kad LTSR yra viena iš svarbiausių šiuolaikinių sporto renginių, kuris turėtų atskleisti Lietuvos alpinistų ir kalnų žmonių potencialą, kuriuo gali būti naudinga Lietuvai, Žemaičiai, Aukštaitijai ir visai Lietuvai.

Keunac,

1960 m.

I Ž A N G A

Lietuvos alpinizmo istorija prasidėdė nuo 1950 metų, kai da G. Akstinas pirmą kartą išvyksta į Kaukasą. Nuo to laiko praėjo jau 10 metų, vis danguje mūsų respublikos jaunimo pamegsta kalnus ir tampa alpinistais.

Ryšium su tuo dažnai iškyla klausimas apie alpinizmo prasmę. Kas vilioja žmones į kalnus, kurie galans kopti į viršūnes, kur leukia tiek pavojų, klausia žmogus, girdėjė apie alpinizmą tik iš pasakojimų apie neleiminigus atsirkimus kalnuose? Reikia pasakyti, kad ir alpinistų tarpo pasitaiko tokiai, kurie, atrodo, nesupranta tikrosios alpinizmo esmės, siekdami tik vieno - įkopti į viršūnę, nesidomėdami nei kur ta viršūnė randasi, nei kokia ji yra. Netgi yra ginama nuomonė, kad alpinistes turi metai iš metų vykti į tą pačią kalnų stovyklą ir čia kelti savo kvalifikaciją. Taip samprotaujant gaunasi, kurtum pagrindinius ir vienintelis alpinisto tikslas yra "rinkti" atskyrus. O juk mokydasis nugalėti sunkumus yra ne tikslas, o priemonė gamtai pažinti, pajungti žmogaus valiai Pažinimo troškinias įgintas žmogui visada traukia jį į naujas kraštus. Alpinistai pratęsia takus į sunkiai prieinamus kalnų rajonus, pirmieji susipažsta su atšauria aukštumų ganta. Tačiau mokslinė ekspedicija į kalnuotus rajonus apeina be alpinistų pagalbos.

Keliaudamas vis į naujas rajonus alpinistas susitinka su jų gyventojais, susipažsta su nematyta gyvūnija ir augmenija. Todėl be puikaus fizinio pasiruošimo jis turi ir mokėti stebėti naujas reiškinius, juos įsiminti, užrašyti.

Ekspedicijos aprašyme mes norimo trumpai papasakoti apie tai, ką naujo pamatėme, kad vykstantieji po mūsų į tą patį kalnų rajoną galėtų iš anksto kai ką sužinoti. Pateikti čia duomenys nėra naujiena mokslui, bet kartu su filmu "Karakolo tarpeklyje" yra ataskaita apie pirmąjį Lietuvos alpinistų ekspediciją ir gali būti įdomus mūsų ledkirčio broliams.

T U R I N Y S:

I DALIS

1. išanga
2. LTSR alpinizmo ryšiai su Tien-šane.
3. Organizacinių darbų.
4. Pas Kirgisiųjų alpinistus.

II DALIS

5. I Terkej-Alatau kalnagūbri.
6. Ihopinai Karakole tarpeklyje.
7. Grįžimas
8. Ekspedicijos materialiniis aprūpinimais.
9. Naudota literatūra.

LSSR ALPINIZMO HYÖTÄK SU TÄR-JAHS

1959 metų rudenį telicos Kirgizijos Terekėj-Alatau kalnagūbryje vyko Kirgizijos alpinistų ekspedicija, kurios tikslas buvo susipažinti su našni ištirtu kalnu - Jenu, įvykdyti užkopimus į žmogaus kojos nesodiusias viršūnes.

Ekspedicijos vadovo Alino Romanovo pakviesti į Tien-
šanę išvyko ir lietuvių P. Normantas, E. Belinskaitė ir
E. Monastvilas.

Alimas Romanovas giliai pergyveno savo geriausio draugo, su kuriuo daug kartų vykdė sudėtingus įkopinimų susirėgę viena virvo, Gedimino Akstino tragiską mirtį. Norėdamas žmogiinti jo atminimą, Alimas pasiulė pavadinti Gedimino vardu vieną iš pirmų kartų nugalėtų puikių Karakolo tarpeklį supančių viršūnių. Taip LTBR alpinizmo pradininkas Gediminas, Šudamas Kaukazo kalnuose, dar tvirtiui surišo draugystės ryšius įaugienacionalinių tarybinių alpinistų šeimų. Lietuviai, padedami kirgių, Žongė pirmąjį Šingensi Tien-šančio kalnų pačinimo,

ORGANIZACINIAI DARBAI.

Sunkūs buvo 1959 m. Tarybų Lietuvos alpinistams. Trys geriausi šios sporto šakos atstovai Vasylius, Akstinas ir Mieliauskas buvo vykdymami penktos kategorijos užkopinę, o kiek jie puikių planų puoselėjo. Vienam iš jų 1960 m. buvo numatyti sudetingi įkopimai Tien-čanėje. Nelaukta mirtis noloide joms įgyvendinti savo planą, tačiau ji nematrukė pradėto darbo. Norinčią vykti į Tien-čanę atsirado ir jaunesniųjų tarpe. Tokiu būdu susidare grupė alpinistų, ntarusių 1960 m. sedoną praleisti naujame kalnynoje.

Balandžio mėnesį kauniečiai sužinojo, kad Leningrado Losgafto vardo KKI alpinismo sekcija ruošiasi įvykdyti Tien-čanėje įkopimus į G. Akstino (G. Akstinas buvo šio instituto auklėtinis) ir Losgafto vardo viršūnes. Buvo užmegatas ryšys su šio instituto alpinismo sekcijos pirmininku Dysimu Panaiškevičiu, kad į Tien-čanę vyks apie 12 leningradiečių, vadovaujamų sporto meistro Krickajos ir, svarbiausia, leningradiečiai su džiaugsmu priėmė patsiulymą vykdyti užkopimus kartu su lietuvisi. Taip minčius apie treniruotęs Tien-čanėje poreuko į ekspedicijos rotui lankomam kalnų rajonan idėją. Liko tik išspręsti organizacinius klausimus: kas dalyvauja ekspedicijoje, kur gauti aprangą, kas finansuos. Šie klausimai buvo sprondžiami iki pat išvykimo į kalnus dienos. Birželio mėn. buvo pasikeista laiškais su Pranės alpinistais, kirgizai su džiaugsmu sutiko padėti aprūpiant pagrindiniu inventoriu. Iš Vilniaus sporto organizacijos sąjungos giutas uniformos dalyviams ir kai kuris alpinistinius inventorius. Labai didelę pagalbą, ruošiant ekspediciją, suteikė Kauno miesto Sporto Organizacijos Sąjunga, kuri suteikė 165as.

Pagaliau ne be vargo buvo galutiniai su komplektuoti ekspedicijos dalyviai iš Kauno alpinismo sekcijos narių tarpe.